

EEN TIEN MET EEN GRIFFEL

Eerder verschenen in de reeks De Waal & Baantjer

Een Rus in de Jordaan
Een lijk in de kast
Een dief in de nacht
Een schot in de roos
Een rat in de val
Een mes in de rug
Een licht in de duisternis
Een wolf in schaapskleren
Een tip van de sluier

De Waal & Baantjer

Een tien met
een griffel

Lebowski Publishers, Amsterdam 2014

Voor (o)Ma Marijke

© S.P. de Waal & A.C. Baantjer, 2014

© Nederlandse uitgave: Lebowski Publishers, Amsterdam 2014

Omslagontwerp: Evert-Jan Hielema / XLent Hilversum

Foto auteurs: © Kenny Nagelkerke

Typografie: Perfect Service, Schoonhoven

ISBN 978 90 488 1922 5

NUR 331

www.simondewaal.nl

www.dewaalenbaantjer.nl

www.lebowskipublishers.nl

Lebowski Publishers is een imprint van Dutch Media Books bv

Hoofdstuk 1

Peter van Opperdoes sloot de deur van zijn woning aan de Brouwersgracht, haalde diep adem en glimlachte. De Jordaan rook weer vriendelijk vandaag. Geen uitlaatgassen of de stank van langspruttelende rondvaartboten, maar de frisse geur van een beginnende zomer en versgebakken brood waaide zacht over de straat. Van Opperdoes slenterde naar de Prinsengracht en hield even in om te kijken naar de plotselinge drukte van voetgangers en fietsers. Op de Noordermarkt was het boerenmarkt, die altijd honderden mensen trok, zeker nu het van dat heerlijke zomerweer was. Moeders met bakfietsen vol kleine kinderen, die zwoegend de brug over kwamen, streden om voorrang met de grote auto's van mensen van buiten de stad die gezellig een dagje Jordaan kwamen doen.

Op het terras van café Papeneiland, op de hoek van de Brouwersgracht en de Prinsengracht, zaten een paar oude mannen en vrouwen de wirwar van mensen en voertuigen te bekijken, waarbij ze soms vrolijk en soms hoofdschuddend op iedereen wel wat aan te merken hadden. Carlo, de uitbater van het café, kwam net naar buiten met koffie.

‘Mogge, Peter...’

‘Goedemorgen, Carlo. Lekker druk al.’

Carlo bleef staan met de kopjes in zijn handen en keek peinzend het terras over.

‘Gekkenhuis gaat het worden. Straks wil iedereen zitten. En koffie. En appeltaart. En dan bier.’

‘Goed toch?’ glimlachte de rechercheur. Maar Carlo wiegde heen en weer met zijn hoofd, alsof hij daar nog niet zo zeker van was.

‘Een klein terrasje vol... een paar mensen aan de bar... dat vind ik altijd wel fijn. Gewoon, m'n eigen klantjes uit de buurt. En dan op zo'n zaterdag een paar van buiten. Maar niet te veel. Ze zijn wel aardig, hoor. Maar met tientallen tegelijk...? Veel te luidruchtig. Allemaal van die gasten die willen opvallen. Met harde stemmen, biertje in de hand, en dan maar brallen.’ Hij boog zich voorover naar Van Opperdoes en praatte zachtjes verder, alsof hij een geheim wilde delen. ‘En ze hebben ook allemaal dezelfde kleren aan. Is je dat wel eens opgevallen? Een soort yuppenuniform. Dat is dan ineens in, net zoals je ineens overal van die bakfietsen op zag duiken. En die vrouwen maar trappen, de brug op. Rooie koppen, vloeken, en dan die kinderen die als kleine aapjes over de rand kijken.’

Van Opperdoes glimlachte. ‘Ik weet het, Carlo. Maar zo gaan die dingen. Het verandert hier gewoon. En de Jordaan is leuk.’

Carlo knikte. ‘Niet alle verandering is een verbetering. Maar goed. Je moet ook niet in het verleden blijven hangen. En dit is toch ook wel heel gezellig, nietwaar?’ Hij keek naar zijn kopjes koffie. ‘Die zijn koud. Ik ga even nieuwe halen. Wil je ook?’

‘Nee, ik ga even wandelen.’ Van Opperdoes zwaaide en liep door naar de Noordermarkt. Hij was milder dan Carlo in zijn oordeel over de drukte. Het was dan wel druk, en er liepen en reden veel mensen door elkaar, maar er hing een bijzondere sfeer die werd versterkt door het mooie weer. Het maakte de mensen gemoedelijk. Iedereen op de markt slenterde vrolijk langs elkaar heen, en nam de tijd om de inhoud van de kraampjes te bekijken.

Van Opperdoes liep met de stroom mee, en keek links en rechts naar wat er werd aangeboden. Hij kocht een versgebakken brood, haalde een onsje vers gesneden ham, en nam een krant aan die hem door een promotiegroepje van jonge mensen werd aangeboden.

De afgelopen week was best druk geweest en zijn vrije dag

was op deze manier goed begonnen, vond hij. Nadat hij de hele boerenmarkt over was gelopen, bleef hij even stilstaan bij de enorme drukte op het terras van café Winkel, op de hoek van de Westerstraat. Mensen stonden in de rij te wachten voor een plekje, en de gelukkigen die al een stoeltje hadden bemachtigd zaten vergenoegd met hun gezicht in de zon en prikten in hun punt verse warme appeltaart.

Toen hij terugliep langs Papeneiland, riep Carlo hem en wees op een lege stoel op zijn terras. ‘Speciaal vrijgehouden voor jou. Het is tenslotte jouw stoel.’

Van Opperdoes glimlachte. Het was inderdaad precies het hoekje waar hij samen met zijn vrouw zo vaak gezeten had, toen ze nog leefde.

‘Je koffie staat al te pruttelen. Ga lekker zitten.’

Ach, waarom ook niet, dacht Van Opperdoes. Mensen kijken is altijd leuk. Hoe later het werd, hoe drukker. De brug van de Brouwersgracht over de Prinsengracht werd bijna onbegaanbaar. Het was er nu stampvol met wandelaars, mensen die stil bleven staan om foto’s te nemen, en fietsers die moesten afstappen omdat ze door de drukte geen vaart konden maken om de steile brug op te komen. Af en toe probeerde een auto om door de menigte heen te rijden, iets wat alleen maar heel voorzichtig en stapvoets lukte.

Toch kwam er een rust over de oude rechercheur, terwijl hij van zijn koffie slurpte. Ongemerkt had Carlo er een stuk appeltaart bijgezet. Van Opperdoes prikte zijn vork erin en genoot. Ook bij Papeneiland was er eigengemaakte appeltaart, die altijd geweldig smaakte.

‘Zit je lekker?’ vroeg zijn vrouw.

Van Opperdoes glimlachte. ‘Ik wist dat je er nu zou zijn.’

‘Ik ben er altijd, dat weet je toch?’ Haar stem klonk bijna vermanend. ‘Ik zeg niet altijd wat... maar ik ben er wel altijd.’

‘Natuurlijk weet ik dat.’ Van Opperdoes wist het ook. Hoe vreemd het ook klonk, sinds zijn vrouw was overleden voerde hij hele gesprekken met haar. Hij had geen idee hoe het kwam en of het echt was, maar het troostte hem enorm. De enige die ervan wist was zijn collega Jacob, en die droeg het geheim veilig bij zich. Ook Jacob had geen idee of Van Opperdoes werkelijk de stem van zijn vrouw hoorde, of dat het zijn onderbewustzijn was dat hem in de maling nam, maar dat interesseerde hem ook niet.

‘Zit je lekker?’ vroeg zijn vrouw nogmaals.

‘Heerlijk.’

‘Mooi zo. Geniet er maar even van.’

‘Hoe bedoel je dat?’ Iets in haar stem alarmeerde hem.

‘Als het aan mij lag, zou je hier de hele dag lekker blijven zitten. Maar het is niet alleen maar aan mij.’ Er klonk een glimlach door in de manier waarop ze het zei.

‘Moet ik me ergens zorgen over maken?’ vroeg Van Opperdoes.

‘Welnee. Zo bedoel ik het helemaal niet.’

‘Hm... Maar hoe bedoel je het dan wel?’ vroeg hij, met een stuk appeltaart in zijn mond.

‘Dat merk je wel. Ik laat je verder met rust, goed?’

‘Ik heb geen last van je hoor, integendeel zelfs,’ mompelde de oude rechercheur.

Hij zakte iets achterover in zijn stoel, en wist dat ze in zijn buurt bleef. Het maakte dat hij met een vredige glimlach de drukte om zich heen bekeek, terwijl hij toch helemaal in zijn eigen wereldje zat.

Het duurde een halfuur en hij was twee koppen koffie verder toen een auto op de Brouwersgracht bij de Lindengracht stilstield. De chauffeur stapte uit en liep naar het terras van Papeneiland toe.

‘Peter?’

Van Opperdoes draaide zijn hoofd om. ‘Jacob?’

‘Ik ben al langs je huis geweest. Toen je niet opendeed dacht ik: die kan nooit ver weg zijn.’

Van Opperdoes glimlachte. ‘Als je hier woont, is de Jordaan je wereld. Meer heb je niet nodig. Is er iets?’

Jacob knikte. ‘Onze collega’s van de Raampoort hebben gebeld. Ze hebben ons nodig.’

‘Alsof ik het voelde...’ bromde Van Opperdoes en goot zijn laatste slokje koffie naar binnen.

‘Alsof jij het voelde?’ zei zijn vrouw, waarna Van Opperdoes opstond en glimlachend bij Jacob instapte.

Jacob reed naar de Lauriergracht, waar een auto van de uniformdienst geparkeerd stond en een toegangsdeur naar een trapportaal geopend was. Zoals gebruikelijk hadden de agenten die het trappenhuis in gingen een matje tussen de deur gelegd zodat die niet in het slot kon vallen. Het was een goed gebruik om dat te doen, als je naar een melding ging en een trap op moest. Mocht je boven in de problemen komen, dan hoefden de collega’s die je kwamen assisteren niet eerst de benedendeur te forceren, maar konden ze je direct te hulp schieten. Die paar seconden konden het verschil tussen leven en dood betekenen.

Van Opperdoes en Jacob liepen naar binnen. In het oude grachtenpand waren aan weerszijden van het trapportaal appartementen gevestigd. Op de eerste verdieping stonden twee agenten in uniform te wachten op de overloop. Ukkie, de boomlange agent van ruim twee meter, die op zijn eerste werkdag al zijn bijnaam kreeg, knikte de twee rechercheurs toe. Naast hem stond Vincent, de jonge agent van bureau Raampoort.

‘Zo jongens...’ begroette Van Opperdoes de twee agenten. Hij had al een paar keer met hen samengewerkt en wist dat het serieuze jongens waren die je om een boodschap kon sturen. ‘Wat hebben we hier?’

‘Een dode mevrouw, meneer,’ antwoordde Ukkie.

‘Een mevrouw meneer?’ vroeg Jacob.

‘Een mevrouw.’ Ukkie wilde er nog iets achteraan zeggen, maar hield zijn mond.

‘Zijn jullie binnen geweest?’

‘Heel even,’ zei Vincent. ‘Maar toen we haar zagen liggen, zijn we meteen naar buiten gegaan. Ze is overduidelijk dood, dus een ambulance bellen had geen zin. En we wilden geen sporen vernietigen.’

Van Opperdoes bromde tevreden. Niet over het feit dat die dame dood was, maar over hoe Ukkie en Vincent het aangepakt hadden. Precies zoals hij het wilde op een plaats delict. Hij had het veel te vaak anders meegemaakt, vooral vroeger. Collega’s bleven binnen rondbanjeren, en iedereen wilde een kijkje komen nemen. Vooral de chefs hadden er een handje van om naar binnen te gaan, om ‘even rond te kijken’, maar dat deden ze dan uit pure nieuwsgierigheid. Van Opperdoes was daar allergisch voor, en stuurde ze altijd meteen weg. Het was zijn PD, zijn onderzoek. Maar nu viel er niemand weg te sturen, omdat deze twee agenten het goed gedaan hadden. De plaats van het delict veiligstellen, en de recherche waarschuwen.

‘Hebben jullie enig idee wie de dode vrouw is?’

Vincent schudde zijn hoofd. ‘Nee, meneer. We kregen een melding dat er iemand op de grond lag. Aan de overkant van de gracht kon iemand door het raam naar binnen kijken. Hij heeft ons gebeld.’

Onwillekeurig keken Van Opperdoes en Jacob door het raam van het trappenhuis naar de overkant. De gracht was niet heel erg breed, dus het zou heel goed kunnen.

‘Wat voor iemand was dat?’ wilde Jacob weten.

‘Een keurige oudere heer. Een beetje slecht ter been. Heeft niet veel anders te doen dan voor het raam zitten en naar bui-

ten te kijken. Hij zei dat hij geen gluurder is of zo, maar dat het hem wel opviel.’

‘Zijn jullie bij hem binnen geweest?’ vroeg Jacob.

Vincent knikte. ‘Het klopt precies wat hij zegt. Je kijkt zo schuin naar binnen. En inderdaad... je ziet haar liggen.’

Van Opperdoes keek Jacob aan en trok lichtjes zijn schou-
ders op. Op die manier was het goed te verklaren.

‘Laten we maar eens binnen kijken.’

Als vanzelf haalde Jacob een paar plastic handschoenen uit zijn jaszak, terwijl Van Opperdoes zijn handen juist diep in zijn broekzakken verborg. Het was het automatisme waaraan je de ervaren rechercheurs kon herkennen. Jacob duwde de deur open, waarbij hij ervoor zorgde dat hij de deurkruk niet aan-
raakte. Voorzichtig liepen ze naar de woonkamer, dicht langs de muren. Op die manier kwamen ze niet in de ‘logische route’ die een eventuele moordenaar in de woning gelopen zou heb-
ben.

Vanuit het halletje kwamen ze in de woonkamer, waar een jonge vrouw op de grond lag. Haar blauwe ogen waren open en ze staaarde naar het plafond. Het was inderdaad meteen duidelij-
k dat ze was overleden. Haar gezicht was iets vertrokken en in haar ogen was angst te zien, maar zelfs nu was ze nog steeds van een uitzonderlijke schoonheid. Haar huid leek op fluweel en haar lange blonde haren lagen als een grote wilde waaier om haar hoofd heen.

‘Zie je dat? Het lijkt wel een soort aura...’ fluisterde Jacob.

Van Opperdoes knikte langzaam. ‘Zelfs de dood kon haar niet lelijk krijgen.’

Hoofdstuk 2

Peter van Opperdoes liep heen en weer op de Lauriergracht. Hij keek naar de overkant van de gracht en zag een man voor het raam staan. De man keek naar Van Opperdoes en knikte langzaam. Dat zal hem zijn, dacht Van Opperdoes.

Jacob kwam ook naar buiten en Van Opperdoes draaide zich naar hem toe. ‘Heeft de meldkamer gezegd hoe lang het gaat duren voordat de schouwarts er is?’

Jacob schudde zijn hoofd. ‘Nee, want dat weet je maar nooit. Weet je dat ik laatst twee uur heb staan te wachten op de GGD? Hangt er maar net van af hoe druk het is.’

Van Opperdoes wees naar de overkant. ‘Dan hebben we wel even tijd om met die man te praten.’

Ze liepen via de Lijnbaansgracht naar de overkant van de Lauriergracht, en voordat ze aan konden bellen klonk er al een doffe klik bij de voordeur, die daarna langzaam openzwaaide.

‘Komt u maar naar boven, ik dacht wel dat u mij zou willen spreken.’

De trap was steil en donker, zoals van zoveel woningen in de Jordaan. Als deze man slecht ter been is, snap ik dat hij niet veel buiten komt, dacht Van Opperdoes. Boven werd een deur geopend waarna het licht het trapgat in scheen. Een donkere schaduw werd zichtbaar.

‘Het lampje is stuk. Sorry.’

Van Opperdoes hield zich goed vast aan de leuning van de trap. ‘Het gaat wel.’

De man boven aan de trap liep met twee krukken. Voorzichtig liet hij er een los en stak zijn hand uit naar Van Opperdoes.

‘Robbert Koolhoven.’

‘Van Opperdoes. Dit is mijn collega Jacob.’

Robbert Koolhoven liep moeizaam naar het raam en ging zitten in een comfortabele stoel. ‘Het spijt me dat ik u werk heb bezorgd op deze mooie zaterdag.’

Van Opperdoes liep naar het raam en keek naar buiten. Vanaf deze plek had je inderdaad zo inkijk in de woning aan de overkant. Voordat ze de plaats delict verlieten, hadden de twee rechercheurs het gordijn aan de overkant dichtgetrokken, zodat nu niemand meer zicht had op het lichaam.

‘Ik ben blij dat u zo oplettend was.’

Robbert Koolhoven slikte even. ‘Ik heb meteen gebeld toen ik haar zag liggen. Ze is dood, neem ik aan?’

‘Ja, ze is dood.’

‘Daar was ik al bang voor. Je ziet het. Je voelt het. Iemand zou misschien zo kunnen liggen slapen, in extreme omstandigheden, maar dit... nee. Ik voelde meteen dat ze dood was. Zo triest.’

‘Tja.’

Robbert Koolhoven keek omhoog naar Van Opperdoes. ‘Wat wilt u weten?’

‘Hoe laat zag u haar?’

‘Rond een uur of elf, denk ik. Ik ben lang in bed blijven liggen. De buurman had de krant boven bij me neergelegd. Dat doet hij altijd, pakt ie de krant en legt hem even bij mijn deur. Heel aardig. Dus die ben ik gaan lezen, met een kop koffie erbij. Toen douchen, en daarna kwam ik eigenlijk pas de kamer in. Mijn slaapkamer en de keuken zijn aan de achterkant van het huis. Dus pas tegen elf uur keek ik de gracht op.’

‘En wanneer heeft u voor het laatst naar de overkant gekeken... en haar niet gezien? Wanneer was alles voor de laatste keer normaal, zeg maar?’

Robbert keek uit het raam. ‘Tja... wanneer. Gisteren? Gis-

teravond? Ik weet het niet. Ik wil niet overkomen als iemand die de hele dag naar de overkant aan het staren is. Ik ben geen gluurder.'

'Dat denken we ook zeker niet, meneer Koolhoven. Maar...' Van Opperdoes wees op de krukken. 'U heeft waarschijnlijk niet veel anders te doen.'

Robbert Koolhoven schudde zijn hoofd. 'Nee... een nieuwe heup. Tot ik weer kan lopen heb ik een soort huisarrest. Maar ik vermaak me wel. Ik kijk niet alleen naar buiten, ik kijk ook veel films. Die kan je gewoon via je televisie bekijken. En anders wel op de computer. Ik ben gek op films.'

Er viel een stilte. Koolhoven weifelde even, maar stelde toch de vraag die hem kennelijk al even had beziggehouden.

'Was ze blond?'

'Sorry?' vroeg Van Opperdoes.

'Was ze blond? Lang blond haar? Mooie vrouw? Ik kon vanuit hier haar gezicht niet zien, of haar haren. Dat lag buiten beeld, zeg maar.'

'Ze was inderdaad blond. Lang blond haar. Woonde ze daar dan?'

'Nee, nee. Daar woont een man. Jaar of dertig. Maar zij kwam wel eens bij hem langs.'

'Weet u dan misschien wie ze is? Of hoe ze heet?' vroeg Jacob.

'Nee, dat niet. Ik zag haar alleen af en toe. Hij woonde daar. En als het diezelfde blonde vrouw is... dan woonde zij op de tweede verdieping.'

Van Opperdoes keek Jacob aan.

De kleine Volkswagen van de GGD Amsterdam draaide de Lauriergracht op en parkeerde achter de auto van Jacob. Inmiddels waren er meer agenten gearriveerd en was de Lauriergracht tussen de Laurierdwarsstraat en de Lijnbaansgracht afgesloten.

Cathelijne de Wind, de schouwarts, stapte uit en liep naar Van Opperdoes toe.

Van Opperdoes mocht haar graag. Ze was een zorgvuldige schouwarts, die niet snel iets over het hoofd zag. Hij schudde haar hartelijk de hand.

‘Dokter.’

Ze glimlachte. ‘Rechercheur Van Opperdoes. Wat hebben jullie?’

‘Een dode dame op de eerste verdieping.’

‘Misdrijf?’

Van Opperdoes keek Jacob aan. Hij wist het werkelijk nog niet. Er waren zo op het eerste oog geen verwondingen te zien, maar de blik in haar mooie ogen verried angst. Misschien had het een lichamelijke oorzaak, en voelde ze de dood naderen, maar wellicht was er ook iets anders gebeurd. Zo legde hij het ook uit aan Cathelijne, die haar handschoenen aantrok en vervolgens de twee rechercheurs volgde naar de eerste verdieping.

Cathelijne nam alle tijd. Ook iets waar Van Opperdoes haar alleen maar complimenten voor kon geven. Niet alleen het lichaam had haar interesse, ook de omstandigheden waaronder het gevonden was waren van belang.

Ze bekeek de deur voordat ze naar binnen ging, en liep heel langzaam door het huis heen totdat ze bij het lichaam kwam. Ze stond een moment stil en bekeek zwijgend het lichaam van alle kanten. Toen ging ze er op haar knieën naast zitten, met haar handen op haar rug. Het enige wat ze deed was het van dichtbij bekijken. Van Opperdoes en Jacob stonden erbij en zeiden niets. Inmiddels wisten ze wel dat ze haar geconcentreerd moesten laten werken. Pas na een paar minuten haalde Cathelijne haar handen van haar rug en raakte ze, heel zacht, het gezicht van de dode vrouw aan. Ze trok een ooglid verder naar beneden en bekeek het oogwit dat nu beter zichtbaar werd.

‘Nou, dat gaat snel...’ zei ze zacht.

Van Opperdoes kwam iets dichterbij. ‘Wat gaat snel?’

Cathelijne hield met haar vinger het ooglid naar beneden en wees met haar andere hand naar de kleine zwarte puntjes die zichtbaar waren in het oogwit. Vervolgens legde Cathelijne haar hand op de keel van de dode vrouw en voelde daar voorzichtig.

‘Het lijkt alsof het strottenhoofd stuk is. Verbrijzeld. De puntjes duiden op verstikking. Ik denk dat deze vrouw gewurgd is.’

Ze bekeek de hals en nek. ‘Ik zie geen blauwe plekken van vingers. Ik denk dat ze van achteren is vastgepakt, arm om de keel, strak aangetrokken. Het is vrij snel gegaan, schat ik. Niet eens een gevecht.’

‘Iemand die groter en sterker was?’

Cathelijne weifelde. ‘Dat hoeft niet eens. Het kan. Maar het verrassingseffect van iemand die ineens achter je opduikt en je vastpakt, is groot. Dan kun je niet veel meer doen, tenzij je een getrainde vechter bent.’

‘Een duidelijk misdrijf dus.’

Cathelijne keek Van Opperdoes met een opgetrokken wenkbrauw aan. ‘Het lijkt me in ieder geval geen vorm van euthanasie.’

De oude rechercheur keek even naar Jacob, die zijn mobiele telefoon al pakte. ‘Ik bel de technische recherche.’

Van Opperdoes liep de trap op naar de tweede verdieping van het pand. De overloop daar gaf toegang tot twee appartementen. De deur aan de linkerkant was gesloten, maar de deur aan de rechterkant stond op een kier. Een oude vrouw keek door het spleetje naar de twee rechercheurs. Van Opperdoes liep op de deur af, maar voordat hij iets kon zeggen, smeed het oude vrouwtje de deur dicht.

‘Mevrouw?’ probeerde Van Opperdoes.

Het bleef stil.

‘Mevrouw? Wij zijn van de recherche. Mogen we u iets vragen?’

‘Liever niet,’ klonk een iel stemmetje.

‘Maar het is belangrijk.’

Het duurde een halve minuut, toen ging de deur weer open. De vrouw keek hen met grote ogen aan. ‘Ik ben bang. Allemaal mensen in ons huis. Politie voor de deur.’

‘Dat kan ik me voorstellen, mevrouw. Toch is het nodig. Beneden is iets ergs gebeurd.’

‘Er is vast iemand dood. Zoveel gedoe en politie.’

‘Dat klopt.’

‘Die arme jongen van beneden. Daar zijn jullie toch in huis? Dat was een aardige jongen.’

Van Opperdoes schudde zijn hoofd. ‘Nee, mevrouw. We denken dat het iemand anders is. Een blonde vrouw. Misschien uw overbuurvrouw, hier tegenover.’

Het vrouwtje sloeg onthutst een hand voor haar mond.

‘Nee? Echt waar? Maar zij is ook zo aardig.’

‘U kent haar natuurlijk.’

‘Ja! Ze deed altijd boodschappen voor me. Dan liep ze naar de Elandsgracht, naar die grote supermarkt. Die hebben lekkere dingen. Als ik wat nodig had, nam zij dat voor me mee. Dood? Hoezo dood? Wat is er gebeurd dan?’

‘Weet u hoe ze heette?’ Van Opperdoes wilde geen details prijsgeven.

‘Ja, natuurlijk weet ik dat. Sylvia, heette ze. Sylvia Oosterbaan. Echt heel aardig. O, wat erg.’

Jacob schreef de naam op, en ging even naar beneden om te bellen met de Raampoort. Daar zat vast wel iemand die de naam en het adres even door de politiecomputer kon halen. In dit geval was alle informatie snel nodig. Zoals altijd waren de eerste uren na de ontdekking van het misdrijf erg belang-

rijk voor het verloop van het onderzoek. Jacob kreeg Jan Rozenbrand aan de telefoon, de wachtcommandant van bureau Raampoort. Jan gaf aan dat hij alles zou natrekken en dat hij Jacob daarna meteen zou terugbellen. Jacob verbrak de verbinding en zag Cathelijne op hem aflopen met een formulier in haar hand. Het was het artikel 10-formulier, zoals rechercheurs het noemden. Volgens artikel 10 van de Wet op de Lijkbezorging waren schouwartsen verplicht dit in te vullen, bij een vermoeden van niet-natuurlijk overlijden.

‘Hier is het, Jacob. Overlijden vermoedelijk ten gevolge van mechanisch geweld van buitenaf.’

Dat was de officiële term voor iedere invloed op een lichaam die geen natuurlijke oorzaak had, zoals een hartaanval of een hersenbloeding.

‘Doodsoorzaak waarschijnlijk verstikking, maar een sectie zal dat moeten bevestigen. Het tijdstip van overlijden is trouwens niet eens zo heel lang geleden. Ik denk misschien een uur of twee, drie. Jullie waren er snel bij. Helaas niet snel genoeg.’

Jacob nam het formulier aan. ‘Daar hebben we wel vaker last van bij de recherche. Je komt altijd achteraf. Daarom is ons werk ook zo lastig. Je begint altijd met een achterstand.’

Cathelijne glimlachte. ‘Je komt er wel uit.’

‘Ik hoop het. Dank je wel.’

Cathelijne zwaaide nog en liep het pand uit. Toen zij naar buiten liep, kwamen net twee rechercheurs van de technische recherche naar binnen. Jacob schudde hen de hand.

‘Jullie lossen elkaar mooi af.’

Hugo Pastoor wees op het formulier. ‘Wat concludeert ze? Dan kunnen we er rekening mee houden bij het zoeken.’

Jacob lichtte hen kort en zakelijk in. Hoe de vrouw was aangetroffen, en wat de schouwarts had gevonden bij haar onderzoek. Hugo keek naar zijn collega Ton van Maan.

‘Goed. We doen hier het eerste onderzoek op het lichaam,

dan kan het daarna naar het vu. Ik denk dat we morgen het sectierapport hebben. Dan gaan we hier aan de slag in de woning. Nog iets anders speciaals? Ben je alleen, trouwens?’

Jacob schudde zijn hoofd. ‘Van Opperdoes is boven, bij een getuige. Het slachtoffer woonde daar namelijk. Ze is niet in haar eigen huis gevonden, maar een verdieping lager, in het appartement van een man. Die hebben we nog niet gezien of gesproken. Zij scheen daar overigens wel vaker te komen.’

Hugo keek Ton aan. ‘Dan hebben we twee woningen om te onderzoeken. We kunnen haar woning natuurlijk niet links laten liggen als ze zelf hierboven woonde. Dat moeten we meteen meenemen. Ik ga een extra koppeltje bellen.’

‘Heel goed,’ zei Jacob. ‘Jullie zijn hier dus wel even bezig. Hou ons op de hoogte.’

Hugo knikte en liep naar de grote witte bus, waar ze al hun spullen in hadden liggen. Maar dat was niet het enige wat ze zouden gaan gebruiken. Hugo voorzag dat dit onderzoek lang zou kunnen duren. Hij belde met de centrale meldkamer en liet de forensische container komen. De container, waar computers, bureaus en stoelen in zaten, en die verder van alle gemakken voorzien was, stond 24 uur per dag klaar om ingezet te worden. Dat werd dan een uitvalsbasis van waaruit het hele technische onderzoek geleid zou kunnen worden en waar alle resultaten verzameld werden. Met twee grote onderzoeken, die waarschijnlijk de hele dag zouden duren, was dat wel nodig.

Jacob zag dat Hugo alles aan het regelen was, en wist dat het goed zou gaan. Dat kon je wel aan Hugo en Ton overlaten. De technische recherche, die nu officieel eigenlijk afdeling Forensische Onderzoeken heette, had de laatste jaren een enorme inhaalslag gemaakt.

Jacob liep de trap op richting Van Opperdoes, toen zijn telefoon ging.

‘Jacob?’ De stem van Jan Rozenbrand klonk serieus.

‘Ja?’

‘Die Sylvia Oosterbaan... die kennen we. Toen ik haar door het systeem haalde, kwam er een hele lijst naar boven. Ze heeft veel meldingen gedaan. Ze heeft een ex-vriend die haar lastig bleef vallen en bleef stalken. Hij bedreigde haar zelfs, stond daar regelmatig voor de deur. Een tijdje geleden is hij opgepakt, nadat hij had bedreigd haar te vermoorden.’

Jacob bleef stilstaan op de trap en liet de boodschap even tot zich doordringen. Zelden hadden ze zo snel op het spoor van een mogelijke dader gezeten.